

Organik bitkisel üretim için gerekliliklere kısa giriş

TR Yönetmeliği, Avrupa Yönetmeliği (EC) 834/07*, A.B.D. Ulusal Organik Programı (NOP), JAS, ve CERES standart yorumlamalarına göre

1. Organik tarım nedir:

- ❖ Sentetik pestisitleri, kolaylıkla çözünebilir mineral gübreleri ve genetiği değiştirilmiş organizmaları (GDO) kullanmaz.
- ❖ Çevreyi korur ve biyoçeşitliliği teşvik eder.
- ❖ Sağlıklı gıda üretir.
- ❖ Besin çevrimini sağlar.
- ❖ Yerel olarak adapte edilen metotları kullanır.

2. Toprak verimliliği ve bitki besleme:

- ✓ **Toprak verimliliği** korunmak ya da geliştirilmek zorundadır
- ✓ **Topraksız tarıma** izin verilmez
- ✓ Toprak **erozyonu** engellenmelidir
- ✓ Tek yıllık bitkiler için, biyolojik azot bağlanmasını sağlamak için **baklagilleri** de içine alan geniş bir ürün **rotasyonu** kullanılmak zorundadır
- ✓ Mümkün olan yerlerde, çok yıllık bitkiler için, sıra arası boşluklara baklagiller ekilmelidir
- ✓ Toprak verimliliğini sürdürmek için, **organik gübreleme** kullanılmalıdır:

Gübre çeşidi	TR, A.B. yönetmeliği ve JAS'a göre	NOP'a göre
Organik hayvancılıktan	Evet	Taze gübre hasattan önceki 3 / 4 aya kadar kullanılabilir, sonrasında sadece kompostlanmış gübre kullanılabilir.
Konvansiyonel hayvancılıktan (fabrika üretimi hariç)	Evet	
Fabrika üretiminden	Hayır	

- ✓ Azot **gübreleri** ve süper fosfata izin verilmez, potasyum klorüre (maden kaynaklarından) yalnızca JAS tarafından izin verilir
- ✓ Toprak ya da yaprak analizleri ilgili besinin eksikliğini gösteriyorsa, **kaya fosfatı, potasyum sülfat** ve tek **iz element** gübreler kullanılabilir
- ✓ Organik ve inorganik gübreleme, bitki **ihtiyaçlarını** geçmemelidir.
- ✓ Gerekli olduğunda kireç (CaCO₃) kullanılabilir ve gerektiğinde kullanılmalıdır.

3. Bitki koruma:

- ✓ Sentetik herbisitler, insektisitler ve fungusitlere izin verilmez.
- ✓ **Dayanıklı çeşitler** ve adapte olan türleri kullanarak ve **doğal düşmanları** teşvik ederek, uygun **ürün rotasyonu** ile zararlılar ve bitki hastalıkları **önlenmelidir**.
- ✓ Bu tedbirleri aldıktan sonra, TR Yön. Ek-2, Yön. (EC) 889/08 Ek II, JAS Notification 1605 Ek 2, (NOP) National List'te bahsedilen **doğal ya da mineral maddeler** kullanılabilir.
- ✓ NOP sadece aktif maddeyi değil, doğal pestisitlerin **inert içeriklerini** de kısıtlar.
- ✓ **Yabani otlar**, yeterli toprak işleme ve ürün rotasyonu yoluyla, mekanik ya da termal yollarla kontrol edilmelidir. NOP National List'e uygun olmak koşuluyla botanik herbisitlere izin vermektedir.

4. Sertifikasyon Kuruluşları tarafından çiftlik girdilerinin onayı:

Gübreler ve bitki koruma ürünleri gibi çiftlik girdilerinin organik tarımda kullanılması için "sertifikalandırılmasına" gerek yoktur. Genel bakış için;

	Her bir girdi kullanımdan önce sertifikasyon kuruluşu tarafından onaylanmalı mıdır?	Girdiler üreticiye düzenlenmiş bir doküman ile "sertifikalandırılmalı mıdır"?	Diğer Sertifikasyon kuruluşları tarafından düzenlenmiş "girdi onayları" CERES tarafından tanınır mı?
Yön. (EC) 834/07	Hayır – onay istenmesi arzu edilir ancak zorunlu değildir.	Hayır	Yalnızca onayın, herhangi bir "eşdeğer standarda" değil, açıkça Yön. (EC) 889/2008 Ek I ya da II'ye atıfta bulunması durumunda
NOP	Evet	Hayır	Yalnızca eğer diğer sertifikasyon kuruluşu NOP'a göre akredite ise.
JAS	Hayır	Hayır	Yalnızca eğer diğer sertifikasyon kuruluşu JAS'a göre akredite ise.
TR Yönetmeliği	Hayır – onay istenmesi arzu edilir ancak zorunlu değildir.	Hayır	Yalnızca onayın, herhangi bir "eşdeğer standarda" değil, açıkça TR Yön. Ek I ya da II'ye atıfta bulunması durumunda

5. Tohumlar, fideler ve bitkisel dikim materyalleri:

	TR, A.B. yönetmeliği	NOP	JAS
Tohumlar ve bitkisel dikim materyallerinin kaynağı	Organik olmalıdır		
Konvansiyonel tohum ya da dikim materyallerinin kullanımı	Çiftçi organik tohum ve dikim materyallerinin bulunmadığını kanıtlamalıdır.		
Ek olarak:	Çiftçi ekim-dikim öncesinde istisna için başvuru yapmalıdır, aksi halde ürün konvansiyonel olarak değerlendirilmek zorundadır (bu durum ayrıca patates için de geçerlidir ancak diğer bitkisel dikim materyallerini kapsamaz)	İlave bir prosedür yoktur.	
Kimyasal işlem görmüş tohumlar	İzin verilmez. Kullanım kimyasal uygulaması olarak değerlendirilir. Arazi yeniden geçiş sürecine girmelidir (bknz aşağıda)	İşlem görmemiş / organik tohumların ve fidelerin bulunmadığı durumlarda izin verilir.	
Yıllık bitkiler için fideler (örn, sebze)	Organik olmalıdır. Aksi halde ürün konvansiyonel olarak değerlendirilir.		

6. Geçiş periyodu:

Konvansiyonel bir arazi, ürünleri organik olarak satılmadan önce bir **geçiş** periyodu geçirmek zorundadır. Geçiş süresi boyunca, organik üretimin tüm kurallarına uyulmak zorundadır:

	TR, A.B. yönetmeliği ve JAS	NOP
Tek yıllık bitkiler:	Ekim-dikime kadar iki yıl	Hasada kadar üç yıl
Çok yıllık bitkiler:	Hasada kadar üç yıl	Hasada kadar üç yıl
Geçiş periyodunun başlangıcı:	Sertifikasyon firmasıyla bir kontrat imzalandığında ya da 1. kontrol yapıldığında	Son yasaklı girdi kullanımından itibaren
Geçiş süresince dış kontrol:	Gerekli	Gerekli değildir, çiftçi kayıt tutar.
İstisnalar:	Önceki yıllar boyunca kimyasal gübreler ve pestisitlerin kullanılmadığına dair yeterli deliller olması durumunda, geçiş periyodu kısaltılabilir. TR Yönetmeliği'ne göre: Geçiş dönemi tek yıllık bitkiler için 12 aydan kısa, çok yıllık bitkiler için 24 aydan kısa olamaz.	
Geçiş süresince ürünlerin satılması:	Geçişin ikinci yılından itibaren ürünler, "organik tarıma geçiş içerisinde" olarak etiketlenebilir.	Konvansiyonel olarak satılmalıdır.

7. Çapraz bulaşma:

- ✓ NOP ve JAS, organik ve konvansiyonel araziler arasında **tampon** bölgelerin oluşturulmasını açıkça talep eder.
- ✓ TR Yön. ve Yön. (EC) 889/08, pestisit sürüklenme riski olan yerlerde organığı konvansiyonel arazilerden ayırmayı da içeren, müteşebbislerin "bulaşma riskini azaltmak içinönleyici tedbirler" almasını talep eder.

8. Biyoçeşitlilik:

- ✓ Organik standartlar, toprak verimliliğinin korunmasını ve doğal düşmanların teşvik edilmesini gerektirir (yukarıya bakınız). TR Yön. ve Yön. (EC) 834/07 biyoçeşitliliği organik tarımın anahtar bir unsuru olarak tanımlamaktadır. CERES bu koşulların, büyük tek tip ürünlerin yetiştirildiği arazilerde karşılanamayacağına inanmaktadır. Bu nedenle, tek yıllık bitkiler için, erozyon riskine bağlı olarak, 20 ila 40 ha arasında değişen bir maksimum arazi ölçüsü oluşturduk. Daha büyük araziler, **çalı/ağaç çit sıraları** ile bölünmelidir.

9. Kayıtlar:

- ✓ İlk kontrol yapılmadan önce, çiftçi sertifikasyon firmasına bir **organik yönetim planı** sunmak zorundadır; bu plan, yıllık olarak güncellenmek zorundadır.
- ✓ Her parseldeki ana faaliyetleri kaydeden bir **arazi günlüğü** tutulmalıdır.
- ✓ Gübreler, pestisitler, tohumlar, v.b.nin **satın alımı** için faturalar dosyalanmalıdır.
- ✓ Her ürün için **hasat edilen miktarlar** kaydedilmelidir.
- ✓ Çiftçi organik ürünlerin satımı için en azından basit bir **muhasabe** sistemine sahip olmalıdır.
- ✓ Ek olarak **JAS**, “**grading**” kayıtlarını talep eder: Üretici, JAS logolu ürünler satmadan önce JAS standartlarına uygunluğu tekrar kontrol etmeli ve kaydetmelidir.

10. Bilgi:

- ✓ Çiftçi, ilgili **standartların** bir **kopyasını** bulundurmak ve onları çalışmak zorundadır.
- ✓ Çiftçinin, organik tarım kuralları ve teknolojileri hakkında yeterli **bilgi** düzeyi olmalıdır.

*Not 1: AB içersinde yönetmelik en sıkı şekliyle uygulanmak zorundadır. Avrupa Birliği dışındaki üçüncü ülkelerdeki ürünler “denk” olarak sertifikalandırılabilir. Daha fazla detay için lütfen Ceres websitesindeki (CE) 834/07 ve (CE) 889/08 Yönetmelikleri ile kombine edilmiş 4.1.1 nolu Politikamıza ve “CERES denk standardını” oluşturan diğer politikalarımıza başvurunuz.

*Not 2: TR Yönetmeliği'ne göre organik tarım faaliyetinde bulunmak isteyen ve faaliyet alanına göre Bakanlık ilgili kayıt sistemine kayıtlı olan müteşebbis, kontrol ve sertifikasyon kuruluşuna veya kontrol kuruluşuna başvurur. Aşağıda yer alan bilgi ve belgelerin tamamlanmasını müteakip sözleşme imzalanır. Bu bilgi ve belgeler;

- Müteşebbisin adı, adresi, T.C. kimlik numarası ve vergi numarası, yabancı gerçek kişilerde ise yabancı kimlik numarasını içeren kimlik bilgi ve belgeleri,
- İşletmenin yeri ve konumuna dair bilgiler,

! Lütfen bunun organik standartların temel gereklerinden sadece bir seçme, yani bir giriş olduğunu unutmayınız. Elbette üretici, ilgili standardın tüm gereklerini öğrenmek ve yerine getirmek zorundadır.